
VEDTAGNE TEKSTER

P8_TA(2016)0383

FN's klimakonference 2016 i Marrakesh, Marokko (COP22)

Europa-Parlamentets beslutning af 6. oktober 2016 om gennemførelsen af Paris-aftalen og FN's klimakonference 2016 i Marrakesh, Marokko (COP 22) (2016/2814(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og den dertil hørende Kyotoprotokol,
- der henviser til Parisaftalen, afgørelse 1/CP.21, og den 21. partskonference (COP21) under UNFCCC og den 11. samling i den partskonference, der tjener som møde for parterne i Kyotoprotokollen (CMP11), som afholdtes i Paris, Frankrig, fra den 30. november til den 11. december 2015,
- der henviser til den 18. partskonference (COP18) under UNFCCC og den 8. samling i den partskonference, der tjener som møde for parterne i Kyotoprotokollen (CMP8), som afholdtes i Doha, Qatar, fra den 26. november til 8. december 2012, samt til vedtagelsen af en ændring af protokollen om en anden forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen, der begynde den 1. januar 2013 og slutter den 31. december 2020,
- der henviser til åbningen for undertegnelse af Parisaftalen i De Forenede Nationers (FN's) hovedkvarter i New York den 22. april 2016, som vil forblive åben indtil 21. april 2017, og til at 180 stater har undertegnet Parisaftalen, og 27 stater som tegner sig for i alt 39,08 % af de samlede drivhusgasemissioner har deponeret deres ratifikationsdokumenter (pr. 7. september 2016),
- der henviser til sin betænkning af 14. oktober 2015 "På vej til en ny international klimaaftale i Paris"¹,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 2. marts 2016 med titlen "Vejen fra Paris: Vurdering af følgerne af Parisaftalen" (COM(2016)0110),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 16. april 2013 om EU-strategien for tilpasning til klimaændringerne fra april 2013 (COM(2013)0216) og de ledsagende arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene,
- der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 23. og 24. oktober

---

¹ Vedtagne tekster, P8_TA(2015)0359.

2014,

- der henviser til Letlands og Kommissionens indbringende af 6. marts 2015 om de tilsigtede nationale bidrag (INDC) fra EU og medlemsstaterne,
  - der henviser til den femte vurderingsrapport (AR5) fra Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer (IPPC) og dets sammenfattende rapport,
  - der henviser til den sammenfattende rapport om emissionskløften fra FN's Miljøprogram (UNEP) fra november 2014 med titlen "The Emissions Gap Report 2014" og til UNEP's rapport om tilpasningskløften "Adaptation Gap Report 2014",
  - der henviser til ledernes erklæring vedtaget på G7-topmødet i Schloss Elmau i Tyskland fra den 7.-8. juni 2015 med titlen "Think ahead. Act together" (Tænk fremad. Gør en fælles indsats), hvori de bekræftede, at de havde til hensigt at leve op til tilsagnet om at reducere drivhusgasemissionerne med 40-70 % inden 2050 sammenlignet med 2010, hvilket er nødvendigt for at sikre, at nedbringelsen er tættere på 70 % end 40 %,
  - der henviser til ledernes erklæring vedtaget på G7-topmødet i Ise-Shima, Japan, den 26.-27. maj 2016, hvori alle parter opfordres til at virke for, at Parisaftalen kunne træde i kraft i 2016,
  - der henviser til Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici's rapport fra februar 2016 med titlen "Too late, too sudden: Transition to a low-carbon economy and systemic risk",
  - der henviser til encyklikaen Laudato Si,
  - der henviser til FN's internationale ressourcepanels ti vigtigste budskaber vedrørende klimaændringer "10 key messages on Climate Change" fra december 2015,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 128, stk. 5, og artikel 123, stk. 2,
- A. der henviser til, at Parisaftalen træder i kraft på tredivtedagen efter den dato, hvor mindst 55 parter til konventionen, som i alt tegner sig for mindst ca. 55 % af de samlede drivhusgasemissioner, har deponeret deres ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter hos FN;
- B. der henviser til, at den reduktionsplan, der er indeholdt i Kommissionens forslag til klimarammer, ikke er i overensstemmelse med de mål, der er indeholdt i Paris-aftalen; der henviser til, at målene som et første skridt bør justeres i retning af øvre del af målspektret for 2050, dvs. 95 % i 2050;
- C. der henviser til, at indsatsen for at afbøde den globale opvarmning ikke bør ses som en hindring for bestræbelserne på at opnå økonomisk vækst, men derimod som en drivkraft i opnåelsen af ny og bæredygtig økonomisk vækst og beskæftigelse;
- D. der henviser til, at klimaændringer kan skærpe konkurrencen om ressourcer, såsom fødevarer, vand og græsningsarealer, forværre økonomisk modgang og politisk ustabilitet og inden for en ikke alt for fjern fremtid kan blive den væsentligste årsag til folkevandringer, både inden for og på tværs af de nationale grænser; der henviser til, at migrationsproblematikken derfor bør sættes højt på den internationale dagsorden;

- E. der henviser til, at de alvorligste konsekvenser af klimaændringerne vil kunne mærkes i udviklingslandene, og især i de mindst udviklede lande og små østater under udvikling, der ikke har tilstrækkelige ressourcer til at forberede sig på og tilpasse sig de klimaforandringer, som indtræffer; der henviser til, at Afrika ifølge Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer (IPCC) er særlig sårbar over for denne udfordring og derfor er særligt udsat for vandknaphed, ekstremt voldsomme vejrfænomener og manglende fødevareresikkerhed som følge af tørke og ørkendannelse;
- F. der henviser til, at EU og dens medlemsstater den 6. marts 2015 forelagde sit INDC til UNFCCC, som indebærer en forpligtelse til senest i 2030 at leve op til et bindende EU-mål om nationale reduktioner af drivhusgasemissionerne på mindst 40 % i forhold til 1990, således som det blev fastsat i Det Europæiske Råds konklusioner af 23. oktober 2014 om 2030-rammen for klima- og energipolitikken;

Klimainsats på et solidt videnskabeligt grundlag

1. minder om, at det i henhold til den videnskabelige dokumentation, som blev forelagt i IPCC AR5 fra 2014, er ubestrideligt, at der sker en opvarmning af klimasystemet, at klimaet er under forandring, og at menneskelige aktiviteter har været den fremherskende årsag til den konstaterede opvarmning siden midten af det 20. århundrede; er bekymret over, at de udbredte og dybtgående konsekvenser af klimaændringerne allerede er åbenbare i naturlige og menneskeskabte systemer i alle verdensdele og i verdenshavene;
2. henviser til UNFCCC-sekretariatets konklusioner om, at bibeholdelsen af det nuværende globale niveau for drivhusgasemissioner vil føre til, at det resterende globale kulstofbudget, der modsvarer målet om at begrænse de globale gennemsnitlige temperaturstigninger til højst 1,5 °C vil være opbrugt inden for de næste 5 år; understreger, at alle lande for at undgå de værste konsekvenser af den globale opvarmning bør fremskynde overgangen til CO₂-neutrale drivhusgasemissioner og modstandsdygtighed over for klimaændringer, således som det er aftalt i Parisaftalen;
3. opfordrer indtrængende de udviklede lande, navnlig i EU, til at reducere deres drivhusgasemissioner ud over de nævnte tilsagn for i videst muligt omfang at undgå, at der opstår negative emissioner i stor målestok, eftersom teknologierne endnu ikke har vist sig at være effektive, socialt acceptable, omkostningseffektive og sikre;

Nødvendigheden af hurtigt at ratificere og gennemføre Parisaftalen

4. glæder sig over klimaaftalen fra Paris som et skelsættende resultat i bekæmpelsen af klimaændringer og for multilateralismen; anser den som en ambitiøs, afbalanceret, retfærdig og juridisk bindende aftale, og mener, at vedtagelsen af aftalen og de samlede indberetninger ved afslutningen af COP21 om 187 parters tilsigtede nationalt bestemte bidrag (INDC'er) markerede et afgørende vendepunkt hen imod en omfattende og fælles global indsats, som – når den er gennemført – endeligt og uigenkaldeligt vil fremskynde omstillingen til en klimarobust, klimaneutral global økonomi;
5. ser med stor tilfredshed på alle landes løfte om at holde stigningen i den gennemsnitlige globale temperatur et godt stykke under 2 °C over det førindustrielle niveau og fortsætte indsatsen for at begrænse temperaturstigningen til 1,5 °C samt målet om at nå en balance mellem menneskeskabte emissioner fra forskellige kilder og dræn af drivhusgasser (CO₂-neutrale drivhusgasemissioner) i anden halvdel af dette århundrede

på et retfærdigt grundlag;

6. minder om, at en begrænsning af stigningen i den globale temperatur til et godt stykke under 2°C ikke er nogen garanti for, at det er muligt at undgå betydelige uønskede klimapåvirkninger; erkender, at der skal udvikles en klar forståelse for de specifikke politiske konsekvenser af at begrænse den globale temperaturstigning til gennemsnitlig 1,5°C; glæder sig derfor over udarbejdelsen af en særreport fra IPCC i 2018 med dette for øje; understreger, at potentialet i dræn som bidrag til emissionsneutralitet ikke bør overvurderes;
7. minder om, at tidlig dekarbonisering – med henblik på at begrænse stigningen i den globale gennemsnitstemperatur til under 2°C, samtidig med at der fortsat gøres en indsats for at begrænse stigningen til 1,5°C – er nødvendig, og at drivhusgasemissioner snarest muligt bør nå deres højdepunkt; erindrer om, at de globale drivhusgasemissioner bør være udfaset senest i 2050 eller kort tid derefter; opfordrer alle de parter, der er i stand til det, til at gennemføre deres nationale dekarboniseringsmål og -strategier ved at prioritere udfasningen af emissioner fra kul, som er den mest forurenende energikilde, og opfordrer EU til at arbejde sammen med sine internationale partnere med dette for øje og vise et godt eksempel på god praksis;
8. understreger, at den juridisk bindende Parisaftale og den skitserede kurs hen imod dekarbonisering vil give pålidelige retningslinjer for beslutningstagningen, undgå bekostelig fastlåsnings i CO₂-intensive investeringer, skabe sikkerhed og forudsigelighed for virksomheder og investorer samt tilskynde til et skift fra fossile brændstoffer hen imod kulstoffattige investeringer;
9. understreger, at det selv i mangel af videnskabelige beviser for, hvad begrænsningen af den globale opvarmning til 1,5°C vil betyde for hver sektor og region, er klart, at landenes nuværende indsats ikke er tilstrækkelig til at nå disse sikkerhedsgrænser for de mest sårbare lande; opfordrer indtrængende alle lande og især de udviklede lande til i fællesskab af intensivere indsatsen og opdragere deres nationalt bestemte bidrag (DC'er) inden for rammerne af den forberedende dialog i 2018; opfordrer EU til i den forbindelse at forpligte sig til yderligere emissionsreduktioner i sit NDC for 2030; minder om, at det ikke er tilstrækkeligt med en indsats fra EU's side, og opfordrer derfor Rådet og Kommissionen til at optrappe indsatsen for at tilskynde de øvrige partnere til at gøre det samme;
10. glæder sig over Parisaftalens tilsagn om at reducere de globale emissioner til nul i løbet af anden halvdel af dette århundrede; erkender, at dette betyder, at de fleste sektorer i EU skal nå målet om CO₂-neutralitet betydeligt tidligere; understreger, at EU skal lægge pres på de parter, som ikke fører en kurs, der er i overensstemmelse med Parisaftalen;
11. opfordrer indtrængende til, at Parisaftalen træder i kraft snarest, og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre en tidlig og hurtig ratifikation for ikke at forsinke aftalens ikrafttrædelse; opfordrer derfor Kommissionen til regelmæssigt at aflægge rapport til Parlamentet og de kompetente udvalg om, hvor langt man er nået i ratificeringsprocessen, og navnlig om årsagerne til de potentielle hindringer, der måtte opstå; glæder sig over, at en række medlemsstater allerede har iværksat – og visse allerede har afsluttet – deres nationale ratifikationsprocedurer;
12. beklager imidlertid, at summen af alle INDC'er ikke engang tilnærmelsesvis bringer verden tæt på at opfylde målet om 2 °C; påpeger, at det er nødvendigt at øge

ambitionsniveauet, og kræver en samordnet indsats fra Den Europæiske Union og andre store emissionslande for at bringe INDC'erne i overensstemmelse med tilsagnene i Paris-aftalen; fremhæver den hastende karakter og den afgørende betydning af, at alle parter, herunder EU; hvert femte år forpligter sig til yderligere emissionsreduktioner i deres NDC'er i overensstemmelse med ambitionsmekanismen i Parisaftalen: mener, at NDC'er bør være centrale redskaber i national udviklingsplanlægning i synergi med målene for bæredygtig udvikling;

13. understreger betydningen af at vise, at EU tilslutter sig Parisaftalen, bl.a. ved at tage EU's egne langsigtede mål og politiske instrumenter op til fornyet overvejelse og af at indlede denne proces så tidligt som muligt for at åbne op for en omfattende debat, hvor Parlamentet bør spille en afgørende rolle sammen med repræsentanter for nationale, regionale og lokale myndigheder samt civilsamfundet og erhvervslivet; opfordrer Kommissionen til at forberede en nul-emissionsstrategi for midten af århundredet for EU og til at sikre en omkostningseffektiv vej hen imod opfyldelsen af det i Parisaftalen aftalte mål om at opnå nul nettoemissioner;

COP22 i Marrakesh

14. mener, at der bør ske fremskridt i forhandlingerne om de vigtigste elementer i Parisaftalen, herunder en udvidet ramme for gennemsigtighed, oplysninger om status på verdensplan, yderligere retningslinjer for NDC'er, enighed om differentiering, tab og skader, klimafinansiering og kapacitetsstøtte samt en mekanisme, der letter gennemførelsen og fremmer overholdelsen; opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at overholde de tilsagn, der blev afgivet inden for rammerne af Parisaftalen, navnlig vedrørende EU's bidrag til afbødning og tilpasning af klimaforandringer, samt til at opretholde sin støtte til finansiering, teknologioverførsel og kapacitetsopbygning uagtet eventuelle ændringer i forbindelse med EU-medlemsstaternes status;
15. understreger, at tiden er en afgørende faktor for så vidt angår den fælles indsats for at bekæmpe klimaændringer og indfrielsen af Parisaftalen; understreger, at EU både har kapaciteten til og ansvaret for at gå forrest med et godt eksempel og straks påbegynde arbejdet med at bringe sine klima- og energimål i overensstemmelse med det internationalt aftalte mål om at begrænse stigningen i den globale gennemsnitstemperatur til under 2°C, samtidig med at der fortsat gøres en indsats for at begrænse denne stigning til 1,5°C;
16. opfordrer EU og medlemsstaterne til at fortsætte deres aktive deltagelse i den såkaldte højambitiøse alliance ("High Ambition Coalition") og forpligte sig til at fremskynde fremskridt i forbindelse med forhandlingerne og støtte det marokkanske formandskab for så vidt angår alliancens fokus på vedvarende energikilders bidrag og tilpasningsforanstaltninger i den globale kamp mod klimaændringer;
17. understreger, at der er behov for at indlede drøftelser om udformningen af den "forberedende dialog" i 2018, som vil være en central lejlighed til at lukke den fortsatte afbødningskløft i de nuværende INDC'er; mener, at EU bør spille en proaktiv rolle i denne første "forberedende dialog" for at gøre status over den fælles ambition og fremskridtene med opfyldelsen af forpligtelserne; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til forud for den "forberedende dialog" at fremlægge ambitiøse nationale energi- og klimaplaner for opfyldelsen af deres forpligtelser i henhold til Parisaftalen;

18. minder om, at en øget afbødningsindsats i perioden før 2020 er en absolut forudsætning for at nå de langsigtede mål i Parisaftalen og et nøgleelement i forbindelse med at vurdere succesen af klimatopmødet i Marrakesh;

Ambitionerne for perioden før 2020 og Kyoto-protokollen

19. bemærker, at EU nu er godt på vej til at overopfylde sit 2020-mål for nedbringelse af drivhusgasemissioner og for at opfylde sit 2020-mål for vedvarende energi, og at der er sket betydelige forbedringer for så vidt angår energiintensitet takket være mere effektive bygninger, produkter, industriprocesser og køretøjer, og at den europæiske økonomi er vokset med 45 % siden 1990; understreger imidlertid, at der stadig er behov for et øget ambitionsniveau og flere foranstaltninger for at bevare et tilstrækkeligt incitament til at gennemføre de drivhusgasemissionsreduktioner, der er nødvendige for at nå EU's klima- og energimål for 2050; understreger, at der ikke er blevet gjort tilstrækkeligt fremskridt med at reducere drivhusgasemissionerne inden for transport- og landbrugssektoren med hensyn til 2020-målene, og at det er nødvendigt at øge indsatsen i betragtning af disse sektors bidrag til emissionsreduktioner frem til 2030;
20. understreger, at 20/20/20-målene for drivhusgasemissioner, vedvarende energi og energibesparelser har spillet en central rolle med hensyn til at drive denne proces fremad og bevare beskæftigelsen for mere end 4,2 millioner mennesker i forskellige miljøbrancher med konstant vækst under den økonomiske krise;
21. præciserer, at den anden forpligtelsesperiode under Kyoto-protokollen ganske vist er begrænset i omfang, men at den bør ses som et meget vigtigt mellemstadium, og opfordrer derfor parterne, herunder EU-medlemsstaterne, til at afslutte ratifikationsprocessen så hurtigt som muligt; bemærker, at Parlamentet gjorde sit ved at afgive samstemmende udtalelse, og glæder sig over de medlemsstater, der allerede har afsluttet deres interne processer;

En Samlet indsats fra alle sektorer

22. glæder sig over udviklingen af emissionshandelssystemer på globalt plan, herunder 17 emissionshandelssystemer, der fungerer i fire verdensdele, og som dækker 40 % af verdens BNP, hvilket bidrager til at nedbringe de samlede emissioner på en omkostningseffektiv måde; tilskynder Kommissionen til at fremme sammenkoblinger mellem EU's emissionshandelssystem og andre emissionshandelssystemer med henblik på etablering af et system med et internationalt emissionsmarked for at øge klimaambitionerne og samtidig bidrage til at mindske risikoen for kulstoflækage ved at skabe lige vilkår; anmoder om, at der gøres en kraftig indsats for at bevare medlemsstater, hvis status er i forandring, i EU ETS; opfordrer Kommissionen til at indføre sikkerhedsmekanismer med henblik på at sikre, at en sammenkobling af EU's ETS fører til en permanent reduktion og ikke undergraver EU's egne mål for drivhusgasemissioner;
23. understreger, at jordemissioner (landbrug, husdyrbesætninger, skovbrug og anden arealanvendelse) i tråd med IPCC's konklusioner har et stort omkostningseffektivt potentiale for afbødning og fremme af modstandsdygtighed, og at det derfor er nødvendigt at styrke EU's foranstaltninger og det internationale samarbejde for at maksimere CO₂-opsamlingspotentialet for jordemissioner med henblik på at sikre en sikker og varig CO₂-binding; bemærker de særlige muligheder i forbindelse med skovlandbrug i denne henseende; påpeger den vigtige aftale vedrørende ILUC, som blev

opnået i begyndelsen af den nye valgperiode, og håber, at Parlamentets bidrag til forhandlingerne ved den lejlighed kan danne grundlag for en ambitiøs løsning i forbindelse med den kommende gennemgang af reglerne;

24. bemærker, at skovfældning og skovødelæggelse bærer ansvaret for 20 % af de samlede drivhusgasemissioner i verden, og understreger skovenes og en aktiv bæredygtig skovforvaltnings betydning for modvirkning af klimaændringer og behovet for at styrke skovenes tilpasningsevner og modstandsdygtighed over for klimaændringer; understreger behovet for en afbødningsindsats med fokus på tropeskovsektoren (REDD +); understreger, at målet om at begrænse den globale opvarmning til under 2 °C sandsynligvis vil være umuligt uden denne afbødningsindsats; opfordrer endvidere EU til at øge den internationale finansiering til nedbringelse af skovrydning i udviklingslande;
25. understreger betydningen af fortsat at sætte menneskerettighederne i centrum for klimaindsatsen og kræver, at Kommissionen og medlemsstaterne sikrer, at man under forhandlingerne om tilpasningstiltag erkender nødvendigheden af at respektere, beskytte og fremme menneskerettighederne, herunder bl.a. ligestilling, kvinders fuldgældige og ligeværdige medvirken og aktiv fremme af en retfærdig omskoling af arbejdskraften, som fremmer anstændige arbejdsforhold og kvalitetsarbejdspladser for alle;
26. opfordrer til, at LULUCF integreres i EU's klima- og energipolitiske ramme for 2030, idet det er nødvendigt at tage separat hensyn til disse emissioner for at undgå, at EU's LULUCF-dræn anvendes til at reducere afbødningsbestrebelse i andre sektorer;
27. minder om, at transport er den næststørste drivhusgasemitterende sektor; beklager, at international luftfart og shipping ikke er nævnt i Parisaftalen; insisterer på nødvendigheden af at indføre en række politikker, som skal tilsigte at reducere emissionerne fra denne sektor; gentager, at det er nødvendigt, at UNFCCC-parterne gør en indsats for effektivt at regulere og lægge loft over emissionerne fra luft- og søfarten i overensstemmelse med behovene og situationens hastende karakter; opfordrer alle parter til via ICAO og IMO at arbejde på at udvikle en global politikramme til at muliggøre en effektiv indsats og at træffe foranstaltninger til at fastsætte de fornødne mål inden udgangen af 2016 med henblik på at opnå de nødvendige reduktioner set i lyset af målsætningen om et godt stykke under 2°C;
28. minder om, at drivhusgasserne fra luftfart blev indarbejdet i EU's emissionshandelsordning (ETS) den 1. januar 2012, hvorved alle luftfartøjsoperatører blev forpligtet til at ansøge om kulstofemissionskvoter inden for rammerne af ETS; noterer sig vedtagelsen af to "stop-the-clock"-beslutninger i 2013 og 2014 om midlertidig nedsættelse af emissionshandelsordningens anvendelsesområde med henblik på at udelade internationale flyvninger for at give ICAO tid til at udvikle en global markedsbaseret foranstaltning for reduktion af emissioner fra international luftfart, og at denne fritagelse udløber i 2017;
29. opfordrer til, at der under den igangværende 39. samling i ICAO-Forsamling etableres en retfærdig og robust global markedsbaseret foranstaltning, som skal gennemføres på internationalt niveau fra 2020 og frem; udtrykker sin dybe skuffelse over det nuværende forslag, der drøftes i ICAO, og minder om, at enhver ændring af den eksisterende lovgivning for at inddrage luftfarten i EU's emissionshandelsordning kun kan overvejes, hvis den globale markedsbaserede foranstaltning er ambitiøs, og at flyvninger inden for Europa under alle omstændigheder fortsat vil være omfattet af EU's

emissionshandelsordning;

30. fremhæver advarslen fra Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici (ESRB) om, at for sen opmærksomhed omkring betydningen af at kontrollere emissioner kan resultere i en pludselig indførelse af kvantitative begrænsninger for brugen af kulstofintensive energikilder, og at omkostningerne i overgangsperioden vil blive tilsvarende højere med potentielle virkninger for den økonomiske aktivitet og finansieringsinstitutter; opfordrer Kommissionen til at vurdere de potentielle systemiske risici, som er forbundet med en brat overgang, og til, om nødvendigt, at foreslå indførelse af krav om gennemsigtighed og politikker på de finansielle markeder med henblik på i størst muligt omfang at afbøde systemiske risici;
31. understreger den centrale rolle, som den cirkulære økonomi vil spille i forbindelse med overgangen til et lavemissionssamfund; mener, at foranstaltninger, som udelukkende fokuserer på at nedbringe emissioner uden at tage hensyn til bidraget fra anvendelsen af vedvarende energikilder og effektiv ressourceanvendelse, ikke vil nå det tilsigtede mål; er af den opfattelse, at overgangen til en global model for cirkulær økonomi – i betragtning af den indvirkning, som udnyttelsen af råstoffer og affaldshåndtering har på drivhusgasemissioner – skal behandles indgående på COP22;
32. fremhæver betydningen af en holistisk og systemisk tilgang til udformningen og gennemførelsen af politikker at mindske af drivhusgasemissionerne og fremhæver, at det især er vigtigt at holde økonomisk vækst og menneskelig velfærd adskilt fra ressourceforbrug, eftersom ressourceeffektivitet reducerer såvel drivhusgasemissioner som andre forhold, der sætter pres på miljøet og på ressourcerne og samtidig fremmer bæredygtig vækst, og henviser til, at en politik, som udelukkende fokuserer på nedbringelse af drivhusgasemissionerne, ikke samtidig vil garantere ressourceeffektivitet; understreger, at effektiv anvendelse af ressourcer fremmer økonomisk og miljømæssigt overskud; understreger, at den cirkulære økonomi og dermed ordentlig forvaltning af naturressourcerne kan fungere som en vigtig løftestang på klimaområdet; påpeger f.eks., at udvinding, forarbejdning, transport, transformation, anvendelse og bortskaffelse af ressourcer tegner sig direkte for en stor del af energiforbruget; fastslår, at en øget ressourceproduktivitet gennem forbedret effektivitet og et mindsket ressourcepild gennem genbrug, oparbejdning og genanvendelse ligeledes bidrager til at reducere ressourceforbruget og samtidig også drivhusgasemissionerne betydeligt; henviser i denne forbindelse til arbejdet i det internationale ressourcepanel;

Nedbringelse af CO₂-emissionerne

33. ser med tilfredshed på ledernes erklæring vedtaget på G7-topmødet i Ise-Shima, Japan, den 26.-27. maj 2016, der understreger betydningen af at begrænse udledningen af kortlivede klimaforurenende stoffer, herunder sodpartikler, hydrofluorcarboner (HFC'er) og metan, for at bremse den umiddelbare opvarmning;
34. opfordrer til vedtagelse af en ambitiøs global nedtrapning af HFC'er under Montrealprotokollen i 2016; minder om, at EU har vedtaget en ambitiøs lovgivning med henblik på at udfase 79 % af alle HFC'er inden 2030, idet klimavenlige alternativer er nemt tilgængelige, og deres potentiale bør udnyttes fuldt ud; bemærker, at udfasningen af anvendelsen af HFC'er er en nem metode til at gennemføre til modvirkende foranstaltninger i og uden for EU;

Industri og konkurrenceevne

35. understreger, at bekæmpelse af klimaændringer skal prioriteres og gennemføres på verdensplan, samtidig med sikring af energisikkerheden og udvikling af bæredygtig økonomisk vækst og bæredygtige arbejdspladser;
36. understreger, at klimarelaterede investeringer kræver en stabil og forudsigelig retsramme og klare politiske signaler;
37. glæder sig over, at Kina og andre store konkurrenter til EU's energiintensive industrier indfører emissionshandelsmekanismer eller andre prisfastsættelsesmekanismer; mener, at EU – indtil der er opnået lige markedsvilkår – bør opretholde passende og forholdsmæssige foranstaltninger til at sikre industriens konkurrenceevne og - hvor det er nødvendigt - at forebygge CO₂-udflytning i betragtning af, at energi-, industri- og klimapolitik går hånd i hånd;
38. understreger betydningen af at gøre bedre brug af de eksisterende programmer/instrumenter såsom Horisont 2020, der er åbne for tredjelands deltagelse, især inden for energi, klimaændringer og bæredygtig udvikling, og vigtigheden af at integrere bæredygtigheden i de relevante programmer;

Energipolitik

39. opfordrer EU til at lægge pres på det internationale samfund for hurtigst muligt af få vedtaget konkrete foranstaltninger, herunder en tidsplan, for gradvis udfasning af miljømæssigt eller økonomisk skadelige subsidier, herunder til fossile brændstoffer;
40. understreger at mere ambitiøse energieffektivitetsmål i EU kan bidrage til at nå et ambitiøst klimamål, som samtidig mindsker risikoen for kulstoflækage;
41. understreger vigtigheden af den rolle, som energieffektivitet og vedvarende energi spiller med hensyn til at reducere emissioner, foretage økonomiske besparelser, sikre energiforsyningen og forebygge og afbøde energifattigdom med sigte på at beskytte og hjælpe sårbare og fattige husholdninger; opfordrer til global fremme af energieffektivitetsforanstaltninger og udvikling af vedvarende energi (f.eks. ved at stimulere egenproduktion og forbrug af vedvarende energikilder) og minder om, at energieffektivitet og vedvarende energi er to af de vigtigste mål i EU's energiunion;

Forskning, innovation og digitale teknologier

42. understreger, at forskning og innovation i klimaændrings- og tilpasningspolitikker og ressourceeffektivitets- og lavemissionsteknologier er centrale elementer i bekæmpelsen af klimaændringer på en omkostningseffektiv måde, nedsætter afhængigheden af fossile brændstoffer og bør fremme brugen af sekundære råstoffer; opfordrer derfor til et globalt engagement for at fremme og koncentrere investeringerne på dette område;
43. minder om, at forskning, innovation og konkurrenceevne er en af de fem søjler i EU's strategi for en energiunion; bemærker, at EU er fast besluttet på fortsat at være førende på verdensplan på disse områder, idet det samtidig udvikler et tæt videnskabeligt samarbejde med internationale partnere; understreger betydningen af at opbygge og fastholde en stærk innovationskapacitet både i udviklede lande og nye vækstlande til udvikling af rene og bæredygtige energiteknologier;

44. minder om den katalysatorrolle, som digitale teknologier kan spille i omstillingen af energisystemet; understreger betydningen af at udvikle energioplageringsteknologier, der vil bidrage til en nedbringelse af kulstofemissionerne fra energiproduktion samt henholdsvis opvarmning og køling af husholdninger;
45. understreger betydningen af at øge antallet af kvalificerede arbejdstagere, der er aktive i industrien, og fremme kendskabet og bedste praksis for at stimulere skabelsen af kvalitetsjob, idet arbejdskraftens mobilitet understøttes, hvor dette er nødvendigt;
46. slår til lyd for en bedre anvendelse af teknologier, såsom rumsatellitter, til nøjagtig indsamling af data om emissioner, temperatur og klimaændringer; fremhæver især bidraget fra Copernicusprogrammet; opfordrer også til et åbent samarbejde og udveksling af oplysninger mellem lande og til, at forskeres får uhindret adgang til data;

Ikke-statslige aktørers rolle

47. understreger, at stadig flere ikke-statslige aktører tager initiativ til at skifte til brændsler, der indeholder mindre fossilt kulstof og øge deres modstandsdygtighed over for klimaændringerne; understreger derfor betydningen af en struktureret og konstruktiv dialog mellem regeringer, erhvervslivet, herunder små og mellemstore virksomheder, byer, regioner, internationale organisationer, civilsamfundet og højere læreanstalter og af at sikre, at de bliver inddraget i planlægningen og gennemførelsen af klimaindsatsen for at mobilisere et solidt globalt tiltag hen imod robuste samfund med lave CO₂-emissioner; glæder sig over opstillingen af "den globale klimadagsorden", som bygger på "Lima-Paris-handlingsdagsordenen", der involverer halvfjerds initiativer med flere interessenter i forskellige sektorer;
48. understreger, at platformen for ikke-statslige aktørers klimaindsats (NAZCA) bør integreres fuldt ud i UNFCCC; bemærker, at de lokale og regionale myndigheder er de største bidragsydere til "Lima-Paris-handlingsplanen" og til NAZCA og allerede har demonstreret deres beslutsomhed med hensyn til at realisere gennemførelsen af Parisaftalen – både hvad afbødning og tilpasning angår – og til at sikre horisontal samordning og mainstreaming af klimapolitik, styrke lokalsamfund og borgere og fremme samfundsmæssige ændringer og innovation, navnlig gennem initiativer som "den globale borgmesteraftale" og "Under 2-aftalememorandummet";
49. opfordrer EU og medlemsstaterne til i samarbejde med alle civilsamfundets aktører (institutioner, den private sektor, NGO'er og lokalsamfund) at udvikle nedbringelsesinitiativer inden for nøglesektorer (energi, teknologier, byer og transport) samt tilpasnings- og modstandsdygtighedsinitiativer som reaktion på tilpasningsspørgsmål, navnlig for så vidt angår adgang til vand, fødevarer og sikkerhed og risikoforebyggelse; opfordrer alle regeringer og alle civilsamfundsaktører til at støtte og styrke denne handlingsdagsorden;
50. mener, at det er vigtigt at sikre, at den legitime lobbyvirksomhed, der udøves under forhandlingerne om den kommende COP22, er præget af den størst mulige gennemsigtighed, og at alle officielt anerkendte aktører har lige adgang til alle nødvendige oplysninger;
51. minder parterne og FN om, at individuelle tiltag er lige så vigtige som regeringernes og institutionernes tiltag; opfordrer derfor til, at der udvises større handlingskraft med hensyn til at gennemføre oplysningskampagner og andre tiltag, som skal sikre, at

befolkningen får oplysninger om de små og store tiltag, der kan bidrage til at bekæmpe klimaændringerne i de udviklede lande samt i udviklingslandene;

Modstandsdygtighed over for klimaændringer ved hjælp af tilpasning

52. understreger, at tilpasningstiltag er en uundgåelig nødvendighed for alle lande, hvis de skal mindske de negative konsekvenser mest muligt og fuldt ud udnytte mulighederne for klimarobust vækst og bæredygtig udvikling; opfordrer til, at der på denne baggrund fastsættes langsigtede tilpasningsmål; minder om, at udviklingslandene, særligt de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater, har bidraget mindst til klimaændringerne, men er de mest sårbare over for de negative konsekvenser af klimaændringerne og er dårligst i stand til at tilpasse sig;
53. opfordrer Kommissionen til at revidere EU's strategi for tilpasning til klimaændringerne, der blev vedtaget i 2013; opfordrer Kommissionen til at foreslå juridisk bindende instrumenter, såfremt de foranstaltninger, som medlemsstaterne træffer, skønnes at være utilstrækkelige;
54. fremhæver de alvorlige negative og ofte uoprettelige konsekvenser af manglende handling, i betragtning af at klimaændringerne påvirker samtlige regioner i hele verden på forskellige, men stærkt skadelige, måder, hvilket fører til migrationsstrømme og tab af menneskeliv såvel som økonomiske, miljømæssige og sociale tab; understreger, at et fælles globalt politisk og økonomisk skub for at fremme innovation inden for ren og vedvarende energi er afgørende for at opfylde vores klimamål og fremme væksten;
55. opfordrer til, at problematikken vedrørende klimaflygtninge og omfanget heraf som følge af klimakatastrofer, der skyldes den globale opvarmning, tages alvorligt; bemærker med bekymring, at 166 mio. mennesker blev tvunget til at forlade deres hjem på grund af oversvømmelser, storme, jordskælv eller andre katastrofer mellem 2008 og 2013; henleder navnlig opmærksomheden på, at klimarelateret udvikling i dele af Afrika og Mellemøsten kan bidrage til politisk ustabilitet, økonomisk modgang og optrapning af flygtningekrisen i Middelhavsområdet;
56. glæder sig over den indsats, som er blevet gjort inden for rammerne af Warszawa-mekanismen til håndtering af tab og skader, som vil blive gennemgået på COP22; anmoder mekanismen om at fortsætte med at forbedre forståelsen af og ekspertisen om, hvordan klimaændringerne påvirker migrationsmønstre, fordrivelser og menneskelig mobilitet, og opfordrer til at udnytte denne forståelse og ekspertise bedre;
57. opfordrer EU og alle andre lande til at adressere menneskerettighedsdimensionen og de sociale virkninger af klimaændringerne, sikre beskyttelse og fremme af menneskerettigheder og solidaritet samt støtte de fattigere lande, hvis kapaciteter er under pres som følge af konsekvenserne af klimaændringerne;

Støtte til udviklingslandene

58. understreger også betydningen af den rolle, som udviklingslandene spiller med hensyn til at nå målene i Parisaftalen, og behovet for at hjælpe disse lande med at gennemføre deres klimaplaner, udnytte synergierne med de relative mål for bæredygtig udvikling fuldt ud – herunder deltagelse i det afrikanske initiativ om vedvarende energi – samt af de allerede gennemførte klimaforanstaltninger, Addis Ababa-handlingsplanen og Agenda 2030;

59. understreger, at det er nødvendigt at fremme universel adgang til bæredygtig energi i udviklingslandene, især i Afrika, gennem øget anvendelse af vedvarende energi; påpeger, at Afrika har enorme naturressourcer, som kan sikre dets energisikkerhed; understreger, at en del af EU's energi i sidste ende ville kunne komme fra Afrika, hvis der sker en vellykket etablering af elsammenkoblingerne;
60. understreger, at EU har erfaringen, kapaciteten og den globale formåen til at blive førende i opbygningen af den mere intelligente, renere og mere modstandsdygtige infrastruktur, der er nødvendig for at tilvejebringe den globale overgang, som der blev givet anstød til i Paris; opfordrer EU til at understøtte udviklingslandenes bestræbelser med henblik på overgangen til lavemissionssamfund, som er mere inklusive, velstående og sikre;

Klimafinansiering

61. bemærker, at der er behov for en yderligere indsats for at sikre mobilisering af klimafinansiering til at nå målet om 100 mia. USD senest i 2020; glæder sig over videreførelsen frem til 2025; opfordrer indtrængende alle parter, der er i stand til det, til at opfylde sine forpligtelser til at yde klimafinansiering i betragtning af omfanget og alvoren af problemet; anerkender, at det vil kræve betydeligt højere lavemissions- og klimaresistente investeringer og yderligere bestræbelser på at udfase subsidier til fossile brændstoffer for at minimere de alvorlige klimapåvirkninger; understreger betydningen af at åbne yderligere finansieringskilder gennem kulstofprissætning og offentlig-private partnerskaber;
62. opfordrer til konkrete EU-tilsagn og internationale tilsagn om at aktivere yderligere kilder til klimafinansiering, herunder indførelse af en afgift på finansielle transaktioner, henlæggelse af visse af EU's ETS-emissionskvoter i perioden 2021-2030 samt afsættelse af indtægter fra EU-indgreb og andre internationale indgreb over for emissioner fra luft- og skibsfarten til internationale klimafinansieringsformål og den grønne klimafond, bl.a. til teknologiske innovationsprojekter;
63. glæder sig over Parisaftalens tilsagn om at bringe alle finansielle strømme i overensstemmelse med lave drivhusgasemissioner og klimarobust udvikling; mener, at dette kræver, at EU omgående sætter ind over for de finansielle strømme til fossile brændstoffer og kulstofintensiv infrastruktur;
64. ser frem til den forberedende dialog for at identificere muligheder for at forbedre de finansielle ressourcer og støtte til at forbedre afhjælpningen fra alle parter side; anerkender det ansvar, der påhviler alle parter, donorer og modtagere, til at samarbejde om at øge støtten og gøre den mere tilgængelig og effektiv;
65. opfordrer Kommissionen til at foretage en fuldstændig evaluering af Parisaftalens eventuelle konsekvenser for EU-budgettet og til at udvikle en specifik og automatisk EU-finansieringsmekanisme, som yder supplerende og tilstrækkelig støtte til EU's rimelige andel af det internationale klimafinansieringsmål på 100 mia. USD;
66. opfordrer til en indførelse af en omfattende CO₂-afgift som et globalt anvendeligt instrument til håndtering af emissioner og tildeling af indtægterne fra emissionshandelsordningen til klimarelaterede investeringer sammen med indtægter fra CO₂-afgifter på brændstoffer inden for international transport; opfordrer endvidere til delvis anvendelse af landbrugsstøtten til at garantere investeringer i produktion og

anvendelse af vedvarende energi inden for landbruget; understreger betydningen af at mobilisere kapital fra den private sektor og åbne op for de nødvendige investeringer lavemissionsteknologier; opfordrer regeringer samt offentlige og private finansieringsinstitutter, herunder banker, pensionsfonde og forsikringselskaber til at give et ambitiøst tilsagn om at tilpasse låne- og investeringspraksis til målet på under 2°C og frigøre sig fra fossile brændstoffer, herunder udfase eksportkreditter til investeringer i fossile brændstoffer; opfordrer til, at der indføres særlige offentlige garantier til fordel for grønne investeringer, miljømærker og skattefordele for grønne investeringsfonde og i forbindelse med udstedelse af grønne obligationer;

67. fremhæver vigtigheden af at udveksle praksis vedrørende spørgsmålet om at integrere bæredygtighed i de finansielle sektorer på både internationalt og europæisk plan og mener, at det med henblik på at give investorer pålidelige og præcise oplysninger om ikkefinansielle spørgsmål bør overvejes at indføre en mærkning af finansielle produkter, som skal gennemføres ved hjælp af en evaluering og en rapport om deres sårbarhed over for klimarelaterede risici og om deres bidrag til overgangen til en lavemissionsøkonomi;

Klimadiplomati

68. glæder sig over EU's fortsatte fokus på klimadiplomati, der er af afgørende betydning for at øge opmærksomheden om klimaforanstaltninger i partnerlande og i den globale offentlighed; understreger, at EU, dets medlemsstater og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) har en enorm udenrigspolitisk kapacitet og må udvise lederskab i klimafora; understreger, at en ambitiøs og presserende klimaindsats og gennemførelse af COP21-forpligtelserne fortsat skal være en særlig prioritet i EU's bilaterale og biregionale dialoger på højt niveau med partnerlande, G7, G20, i FN samt i andre internationale fora;
69. opfordrer EU til at koncentrere sine diplomatiske bestræbelser på klimaområdet om at sikre, at Parisaftalen får en solid struktur;

Europa-Parlamentet,

70. forpligter sig til at ratificere Parisaftalen snarest muligt, at udnytte sin internationale rolle og sit medlemskab af internationale parlamentariske netværk til konsekvent at gøre fremskridt hen imod en hurtig ratifikation og gennemførelse af Parisaftalen;
71. mener, at det – da det også vil skulle give sit samtykke til en eventuel international aftale – skal være velintegreret i EU's delegation; forventer derfor at få mulighed for at deltage i EU's koordineringsmøder i Marrakesh, og at der garanteres det adgang til alle forberedende dokumenter fra det øjeblik, forhandlingerne indledes;

o

o o

72. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter og UNFCCC's sekretariat med anmodning om, at den bliver fremsendt til alle parter uden for EU.